

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการประเมินผลโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลพระแก้ว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) แบบเชิงปริมาณ ณ เวลาที่ทำการวิจัย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระแก้ว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 332 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและเป็นการสำรวจรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลพระแก้ว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยประเมินผลโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 4 ด้าน ตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ได้แก่ การประเมินด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context evaluation) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process evaluation) และการประเมินด้านผลการดำเนินงาน (Product evaluation) จำนวน 20 ข้อเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดระดับคะแนนดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
คะแนน	3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอปัญหาต่อการดำเนินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลพระแก้ว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อยู่ในช่วง	4.51– 5.00	ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด
	3.51– 4.50	ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก
	2.51– 3.50	ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง
	1.51– 2.50	ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย
	1.00 – 1.50	ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบและขอบเขตของเนื้อหา ในการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาให้ครบถ้วน

2.2 ร่างแบบสอบถามตามแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ

2.4 นำแบบสอบถามมาปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.5 ตรวจสอบการตรงของเครื่องมือ (Content validity) และโครงสร้างของเนื้อหา (Structure validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสร็จแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิศร ภูสาระ ดร.ภาคิน โขติเวศย์ศิลป์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ หามนตรี นายบำรุง ก้อนทอง และนายอาวุธ วารี เพื่อตรวจสอบเนื้อหา แล้วนำคำแนะนำ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

2.6 ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุง โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ นำไปทดลองใช้กับ

ผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำใส อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คน เมื่อนำมาคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's method) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อถือในโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปได้ค่าสัมประสิทธิ์ $\text{Alpha} = 0.86$

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร คือ ผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลพระแก้ว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลพระแก้ว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขออนุญาตไปทำการวิจัยในเขตพื้นที่
2. เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย
3. ประชุมชี้แจงรายละเอียดต่อผู้ช่วยวิจัย เพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการวิจัยแบบสอบถาม และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
4. ดำเนินการแจกแบบสอบถามกลุ่มประชากร โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
5. ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มประชากร
6. ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลภายหลังเก็บข้อมูล
7. นำข้อมูลที่ได้รับ ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด นำมาลงรหัสประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการประมวลผลข้อมูล โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายถึงคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับมิติการประเมิน 4 ด้าน ตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP model) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ นำเสนอโดยการสรุปความ